

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
Riadiaci orgán pre operačný program Výskum a vývoj

Súhrnná správa o aktivitách hodnotenia a výsledkoch
hodnotení operačného programu Výskum a vývoj za rok
2011

Marec 2012

Riadiacim orgánom pre operačný program Výskum a vývoj (ďalej aj „Riadiaci orgán pre OP VaV“), ktorý bol schválený Európskou komisiou dňa 28. novembra 2007, je sekcia štrukturálnych fondov EÚ Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej aj „MŠVVaŠ SR“).

Za hodnotenie operačného programu Výskum a vývoj (ďalej aj „OP VaV“) je zodpovedný Riadiaci orgán pre OP VaV a úlohy spojené s hodnotením vykonával v roku 2011 manažér hodnotenia OP VaV sekcie štrukturálnych fondov EÚ MŠVVaŠ SR, odboru riadenia programov, oddelenia pre OP VaV.

Pre potreby vykonávania hodnotenia funguje Pracovná skupina pre hodnotenie OP VaV (ďalej len „Pracovná skupina“). Členovia Pracovnej skupiny zabezpečujú a vykonávajú hodnotenia OP VaV. Pracovná skupina sa skladá z troch členov - vedúci Pracovnej skupiny, ktorým bol v roku 2011 vedúci oddelenia pre OP VaV, manažér hodnotenia pre OP VaV za Riadiaci orgán pre OP VaV a manažér monitorovania za sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom (ďalej len „SORO“), ktorým je pre OP VaV Agentúra Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR pre štrukturálne fondy EÚ.

Opis činností manažéra hodnotenia OP VaV pozostáva z činností súvisiacich s implementáciou OP VaV. Manažér hodnotenia zodpovedá za vypracovanie stratégie hodnotenia, plánu hodnotenia a zabezpečenie hodnotenia pomoci (ex-ante, priebežné, ex-post); na základe výsledkov monitorovania vykonáva hodnotenie poskytovanej pomoci; spolupracuje pri zosúladení operačného programu a programového manuálu s ex-ante hodnotením; vypracúva návrh indikátorov hodnotenia pomoci, hodnotí úroveň a navrhuje doplnenie indikátorov; zodpovedá za sledovanie napĺňania výsledkov a plnenie indikátorov hodnotenia operačného programu a návrhov úprav operačného programu; pripravuje plán strategického externého hodnotenia a v prípade potreby aj operatívneho externého hodnotenia; zabezpečuje interné hodnotenie v spolupráci s manažérom monitorovania; koordinuje práce na externých hodnoteniach programu; usmerňuje vecne príslušných manažérov na SORO; podieľa sa na vypracovaní operačného programu a programového manuálu; podieľa sa na vypracovaní hodnotiacich kritérií a výberových kritérií; podieľa sa na vypracovaní programu monitorovania a návrhov merateľných ukazovateľov; predkladá návrh záverov na zlepšenie priebehu realizácie programu na základe priebehu a výsledkov hodnotenia; spolupracuje pri vypracovávaní priebežnej, výročnej a záverečnej správy o implementácii s manažérom monitorovania; vypracúva návrhy na úpravu operačného

programu a programového manuálu; predkladá návrhy na doplnkové monitorovanie; spoluorganizuje zasadnutia monitorovacieho výboru.

Okrem toho manažér hodnotenia sleduje aktuálny stav v oblasti štrukturálnych fondov EÚ. Vypracováva pripomienky k materiálom v rámci vnútrorezortného pripomienkového konania a medzirezortného pripomienkového konania, stanoviská k materiálom predkladaným na rokovanie vlády, spolupracuje pri plnení úloh z uznesení vlády SR. Plní ďalšie úlohy podľa pokynu priameho predstaveného.

V roku 2011 sa manažér hodnotenia pre OP VaV zúčastnil nasledovných školení:

- **„Hodnotenie v oblasti štrukturálnych fondov – II. úroveň, Príprava strategických hodnotení operačných programov“**, konané dňa 21. júna 2011 v Bratislave, ktoré organizoval Centrálny koordinačný orgán,
- **„Interné hodnotenie OP a výber vhodných evaluačných metód“**, konané 14. decembra 2011 v Bratislave, ktoré organizoval Centrálny koordinačný orgán.

Vzdelávací program prvého školenia pozostával z teoretických a praktických blokov. Manažéri hodnotenia mali možnosť rozšírenia si vedomostí na príkladoch z praxe a prácou v skupinách vo viacerých oblastiach: zameranie strategických hodnotení, príprava zadávacích podmienok pre strategické hodnotenie, riadenie výkonu hodnotenia, diskusia a požiadavky na hodnotenie po roku 2013.

Vzdelávací program druhého školenia bol rozdelený do piatich blokov:

1. Zameranie interných hodnotení OP
2. Prehľad vybraných evaluačných metód
3. Focus group
4. Theory-based impact evaluation
5. Diskusia

Okrem týchto školení v oblasti hodnotenia, manažér hodnotenia pre OP VaV absolvoval dňa 18. 10. 2011 školenie **„Monitorovanie v oblasti štrukturálnych fondov II. úroveň (na úrovni operačných programov)“**, ktoré organizoval Centrálny koordinačný orgán. Vzdelávací program tohto školenia bol rozdelený do piatich blokov:

1. Tvorba systému monitorovania operačného programu
2. Požiadavky na merateľné ukazovatele OP
3. Atribúty kvalitného systému monitorovania OP
4. Využívanie údajov z monitorovania OP

5. Návrhy na monitorovanie po roku 2013

Informácie a poznatky získané zo školení manažér hodnotenia využíva v rámci plnenia svojich úloh v oblasti hodnotenia OP VaV.

V nadväznosti na Plán hodnotení OP VaV na programové obdobie 2007 – 2013 a Plán hodnotení OP VaV na rok 2011 Riadiaci orgán pre OP VaV (ďalej len „RO OP VaV“) vykonal v roku 2011 jedno plánované operatívne tematické externé hodnotenie a jedno plánované strategické externé hodnotenie:

1. *„Zhodnotenie plnenia záväzkov zo Záverečného stanoviska Ministerstva životného prostredia SR k SEA – environmentálny dopad“*,
2. *„Zhodnotenie relevantnosti cieľov OP Výskum a vývoj z hľadiska ich plnenia “ - ukončené v roku 2012.*

Výber externého hodnotiteľa RO OP VaV pri oboch hodnoteniach zrealizoval v súlade s platnou legislatívou týkajúcou sa verejného obstarávania. **Prvé hodnotenie** sa realizovalo od 6. 10. 2011 s ukončením prevzatím slovenskej verzie záverečnej hodnotiacej správy RO OP VaV 28. 11. 2011 a anglickej verzie záverečnej hodnotiacej správy 15. 12. 2011. Realizované bolo firmou ENVING, s. r. o. so sídlom: Rakovčík 58, 089 01 Svidník. Za vykonanie hodnotenia RO OP VaV uhradil hodnotiteľovi celkom 11 760 €.

Predmetom hodnotenia bolo zhodnotenie plnenia záväzkov zo Záverečného stanoviska Ministerstva životného prostredia SR k SEA, a to, posúdenie úspešnosti plnenia záväzkov zo Záverečného stanoviska Ministerstva životného prostredia SR k SEA od schválenia OP VaV do 30. 6. 2011. Hodnotenie bolo zamerané najmä na zhodnotenie rozsahu a kvality zapracovania environmentálnych kritérií do celkového systému hodnotenia a výberu projektov, zhodnotenie sledovania a vyhodnocovania vplyvu OP VaV na životné prostredie a zdravie obyvateľstva a zhodnotenie miery zabezpečovania informovanosti žiadateľov o environmentálnej problematike a o možných dopadoch jednotlivých projektov na životné prostredie v zmysle prílohy č. 7 OP VaV – Záverečné stanovisko Ministerstva životného prostredia SR k SEA.

Pri spracovaní hodnotiacej správy sa hodnotiteľ pridržal štruktúry hodnotiacich otázok zo súťažných podkladov. Správa je rozdelená do 8 kapitol (úvod; metodika a postup

hodnotenia; analýza východiskového stavu; plnenie opatrení zo stanoviska MŽP SR; celkové zhodnotenie úspešnosti plnenia záväzkov zo záverečného stanoviska MŽP ZS z hodnotenia vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie; odporúčania a konkrétne návrhy; zoznam osôb, ktoré sa podieľali na jednotlivých fázach práce, na spracovaní vstupov, analýz a podkladov a na spracovaní hodnotiacej správy; prílohy).

Stručný popis výsledku hodnotenia:

Na základe celkových výsledkov hodnotenia možno konštatovať, že plnenie odporúčaných opatrení zo stanoviska MŽP SR, ktoré vyplynuli z posúdenia strategického dokumentu OP VaV je za hodnotené obdobie na veľmi dobrej úrovni.

Vplyvy na životné prostredie projektov, ktoré podliehali povoleniu podľa stavebného zákona boli zhodnotené v procese stavebného konania podľa tohto zákona.

V krátkodobom horizonte (cca do dvoch rokov) bude celkový vplyv OP VaV na životné prostredie reprezentovaný malým nárastom negatívnych vplyvov OP VaV na životné prostredie spôsobený najmä vplyvmi pri rekonštrukcii a modernizácii existujúcich objektov a zariadení. Z hľadiska územného pôsobenia budú uvedené vplyvy pôsobiť v lokalitách sídiel rekonštruovaných a modernizovaných objektov. V strednodobom a dlhodobom horizonte sa predpokladajú pozitívne vplyvy OP VaV na životné prostredie, ktoré budú reprezentované celkovým zlepšením stavu životného prostredia s dosahom na celé územie Slovenska.

Environmentálne kritériá sú súčasťou „Hodnotiacich a výberových kritérií pre projekty predkladané v rámci OP VaV v programovom období 2007 - 2013“, ktoré vypracovala pracovná skupina a ktoré schválil Monitorovací výbor pre vedomostnú ekonomiku.

Vplyv OP VaV na životné prostredie a zdravie obyvateľstva sa pravidelne sleduje a vyhodnocuje prostredníctvom stanovených merateľných ukazovateľov.

Informácie o možných väzbách predkladaných projektov OP VaV na životné prostredie sa poskytujú v rámci seminárov, ktoré organizuje SORO ku každej výzve, primerane charakteru projektov a záujmu žiadateľov.

Navrhnuté odporúčania:

- *k opatreniu č. 1:* Aj napriek tomu, že sa v niektorých prípadoch nepredpokladá povinnosť posudzovania projektov podľa zákona č. 24/2006 Z. z., nie je to možné jednoznačne konštatovať, a preto sa odporúča v nasledujúcom období opätovne vyžadovať od žiadateľov o NFP doloženie záverečného stanoviska, rozhodnutia alebo

čestného vyhlásenia súvisiace s povinnosťou posudzovania vplyvov projektov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z..

V rámci kontrolnej činnosti RO a SORO môže vykonať u žiadateľa NFP kontrolu hodnovernosti vybraných čestných vyhlásení doložených k žiadosti o NFP, že projekt nespĺňa prahové hodnoty pre posudzovanie vplyvov podľa zákona č. 24/2006 Z. z..

- *k opatreniu č. 5:* Prehodnotiť environmentálne kritériá, ktoré sú predmetom celkového hodnotenia a v prípade preukázania opodstatnenej potreby ich doplniť.
- *k opatreniu č. 6:* Vzhľadom na charakter a rozsah OP VaV a charakter navrhovaných projektov sa odporúča vyradiť opatrenie z ďalšieho hodnotenia.
- *k opatreniu č. 8:* Zvážiť vydanie vhodnej publikácie pre cieľové skupiny zameranej na väzbu projektov OP VaV k ochrane a tvorbe ŽP.

Prijaté opatrenia zo strany RO:

Vzhľadom k tomu, že hodnotenie bolo ukončené ku koncu roka 2011, RO OP VaV do konca roka 2011 nezrealizoval žiadne opatrenia vyplývajúce zo záverov a odporúčaní hodnotiteľa.

Správa z vykonaného tematického externého hodnotenia „*Zhodnotenie plnenia záväzkov zo Záverečného stanoviska Ministerstva životného prostredia SR k SEA – environmentálny dopad*“ bola dňa 12. 12. 2011 zverejnená na internetovej stránke MŠVVaŠ SR v rámci „Dokumentov“ a v časti „Hodnotenie operačného programu Výskum a vývoj“.

Druhé plánované strategické externé **hodnotenie** „*Zhodnotenie relevantnosti cieľov OP Výskum a vývoj z hľadiska ich plnenia*“ bolo realizované firmou Slovenská organizácia pre výskumné a vývojové aktivity, o. z. so sídlom: Pribinova 25, 811 09 Bratislava. Za vykonanie hodnotenia RO OP VaV uhradil hodnotiteľovi celkom 1 200 €. Hodnotenie sa realizovalo od októbra 2011 a ukončené bolo prevzatím slovenskej verzie záverečnej hodnotiacej správy 31. 1. 2012 a anglickej verzie záverečnej hodnotiacej správy 14. 2. 2012. Vzhľadom k tomu, podrobnejšie informácie o tomto hodnotení budú uvedené v Súhrnnej správe o aktivitách hodnotenia a výsledkoch hodnotení operačného programu Výskum a vývoj za rok 2012.

Vo vzťahu k Plánu hodnotení OP VaV na rok 2011 RO OP VaV zrealizoval obidve externé hodnotenia a interné hodnotenie, ktorého predmetom bude všeobecné zhodnotenie implementácie OP VaV, z časových dôvodov zrealizuje v I. polroku 2012.

VYPRACOVAL:

Ing. Marianna Dobročániová, manažér hodnotenia .....

Mgr. Peter Mravec, vedúci oddelenia pre OP VaV .....

SCHVÁLIL:

RNDr. Dušan Hudec .....

riaditeľ odboru riadenia programov

Mgr. Roderik Klinda .....

generálny riaditeľ sekcie štrukturálnych fondov EÚ